

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVII. — Izdan in razposlan dne 4. julija 1872.

91.

Razglas finančnega ministerstva od 29. junija 1872,

da se razdaljšavajo oblasti male colnije I. razreda v Greti.

Mala colnija I. razreda v Greti se pooblašča, da iz notranjega colnega ozemlja dohajajoče, na Dalmatinsko namenjene tozemske proizvode sme odpravljati na ravnost v tist kraj, kamor so namenjeni, da mu jih torej nij treba poprej nakazovati in postavljati na Tržaško veliko colnijo, ter ob enem se jej daje vélike colnije II. razreda oblast, kar se tiče zacoljevanja ugodnost uživajočih Istranskih in Dalmatinskih proizvodov.

Pretis s. r.

92.

Razglas finančnega ministerstva od 29. junija 1872,

o združbi c. kr. male colnije II. razreda v Starem Warnsdorfu s kraljevsko-sasko malo colnijo II. razreda v Vélicem Šenovu.

C. kr. mala colnija II. razreda v Starem Warnsdorfu se 29. junija 1872 predeva v stoljšee kraljevsko-saske male colnije II. razreda v Vélicem Šenovu, ter ondukaj svoje delovanje prične 30. junija 1872.

Pretis s. r.

93.

Postava od 1. julija 1872,

s katero se izpreminja več paragrafov v zakonu od 13. maja 1869 (Drž. zak. št. 68) o deželni brambi za kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

§§. 7, 8, 9, 10, 13, 14 in 15 v zakonu od 13. maja 1869 (Drž. zak. št. 68) o deželni brambi za kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane, naj slovó:

(Slovenisch.)

§. 7.

Deželna bramba kraljevín in dežel, zastopanih v državnem zboru, brez Tirolskega in Predarelskega, ima 81 bataljanov ter po eden ali po dva eskadrona za vsako okrožje, iz katerega se dopolnjuje po en konjišk polk, potem en oddelek jezdčih strelcev.

Ali je ter na koliko je z ozirom na posebnosti posameznih dežel iz deželnobrámbovskih bataljonov napravljati bataljone strelcev, tudi postavljati eskadrone brámbovskih ulanov ali dragonov (dragonarjev), to ukazoma določa ministerstvo s cesarjevim odobrilo, — s čimer se državnemu zakonodavstvu ne krati pravica, troške po zakonih ustanovljati.

Brámbovski bataljoni in eskadroni dobodo številke, zaporedoma tekoče po deželah, ter se imenujejo po deželi in glavnem kraji svojega dopolnjevalnega okrožja.

Število brámbovskih bataljonov in eskadronov se sme pomnožiti samo, če dovoli cesar in pritrdi državni zbor.

§. 8.

Glavna (generalna) in samostalna vojaška poveljstva (komande) so ob enem brámbovska poveljstva brámbovskim krdelom svojega okoliša po načelih, veljavnih o stoječi vojski (armadi).

§. 9.

Vsak brámbovski poveljstveni okraj se po meri statističnih razmer deli na brámbovske bataljonske okraje, pri čemer treba, kolikor se more, gledati na politično razdelitev in na razdelitev vojskóvno- (armadno-) dopolnjevalnih okrajev. Nekdanji okrožji Dobrovniško in Kotsorsko kraljevine Dalmatinske sta vkupe en bataljonsk okraj deželne brambe.

Vsak brámbovski bataljonski okraj se deli na štiri stotniške (kompanijske) okraje. Te bataljonske in stotniške okraje minister deželne braní ustanovlja po dogovoru z ministrom notranjih stvari in s cesarjevim odobrilo.

Brambovski eskadroni se dopolnjujejo iz več bataljonskih okrajev, a oddelek jezdčih strelcev iz obeh brambovskih bataljonskih okrajev Gorénje Dalmatinske.

§. 10.

Oficirje in moštvo iz brambovskih bataljonov in eskadronov ter iz oddelka jezdčih strelcev je treba že ob míru imeti v stánu in v razvidnosti, — bataljone porazdeljene v stotnice (kompanije).

Moštvo, katero v deželno brambo prestopa iz topništva (artilnerije), iz tehničnih krdel, zdravstvenih stotnic (kompanij), vozotájstva (vozníštva), iz monturnega in oskrbovalnega oddelka, naj se ima posebe na razvidu, in kadar je vojna, odménjeni so deželni brambovci izmej topništva, da pomnožijo topništvo v trdnjavah, a brambovci izmej tehničnih krdel, da gredo v trdnjave ali da bojišče pripravljajo s tehnične strani, ter brambovci izmej zdravstva, vozotájstva, monturstva in oskrbovalstva, da gredo v naprave za reservo in za poznejše prihodnike po tistem obsežji, po katerem se uporablja deželna bramba.

Da se izučé tisti, kateri so na ravnost vvrščéni v deželno brambo, ter da se moštvo drži v stánu in razvidnosti, tudi da se upravljajo magazinske zaloge za deželno brambo, zato se pri brambovskih pešcih za vsak bataljon, potem za jezdčé strelce ob míru postavlja stežer (kader), kateremu stojališče minister deželne braní določa s cesarjevim odobrilo.

V stežeru vsacega brambovskega bataljona je :

po 1 major ali stotnik za bataljonskega poveljnika, in to tako, da 40 bataljonom uka-
zujejo majorji a 41 bataljonom stotniki,
po 1 nadoficir za posle razvidnosti in upravljanja,

- po 3 instrukijski oficirji,
 „ 1 oficirsk nadomestnik,
 „ 1 feldvebelj ali višji lovec,
 „ 2 vodnika,
 „ 4 desétniki (korporali) ali nižji lovei,
 „ 4 poddesétniki ali patroljni vodniki,
 „ 12 brambovcev, mej njimi po 10 častniških učencev,
 „ 1 računarsk feldvebelj ali višji lovec,
 „ 1 puškar in
 „ 2 godca.
- } za instrukijske častnike (šarže),

V stežeru jezdéčih streleev je :

- po 1 nadoficir,
 „ 1 vodnik,
 „ 2 desétnika,
 „ 8 streleev,
 „ 1 oficirsk služabnik, brez konja.
- } na konjih,

Vrhu tega se vsacemu okrajnemu glavarstvu po en okrajni feldvebelj odkazuje v to namero, da je razvidno, kje in kod so brambovci. Tudi naj on opravlja tega oblastva posle, kar se jih tiče razvidnosti odpustnikov (urlavbarjev) in rezervnikov stojéče vojske.

Ukazoma se ustanóví, bodo li in kako bodo okrajni feldveblji tako odkazani mestnim gosposkam takih mest, katera imajo svoje posebne občinske ustave.

Okrajni feldveblji spadajo v stežerni stan ónega bataljona, v čegar obsežji so.

Oficir za razvidnost in upravljanje, oménjen pri bataljonskem stežeru, in okrajni feldveblji ostanejo v svojem stojališči tudi tedaj, kadar bataljon kam drugam odide.

§. 13.

Dokler je mir, smejo vsi tisti, kateri so zavezani v deželno brambo, razen ónih, ki pri brambovskih oblastvih in brambovskih stežerih (§. 10) dejanjski služijo, hoditi po svojih domačih opravilih, samo ta čas ne, kadar so dolžni, udeleževati se izučevanja in rokóvnih (perijodičnih) vaj v orožji (§§. 14 in 15).

V §. 10 naštetí stan moštva, razen okrajnih feldvebljev in puškarjev, naj se v prvi vrsti zalaga s tistimi, kateri se dobrovoljno oglašajo in imajo tudi zahtevano sposobnost; a kadar bi takih ne bilo, kolikor jih je treba, privzemati in rabiti je óne, kateri so na ravnost v deželno brambo vvrščéni, a to vendar samo mej prvim služnim letom, ter, kolikor se more, z ozirom na njih domače razmere in na njih prislužek.

Ob tem poslednjem slučaju so dotičniki upravičeni, službo odložiti do 25. leta starosti.

Čas, kar ga osebe izmej stanú moštva tako prebodo pri stežeru, trojno se jim všteva na njih brambovsko dolžno službo. Podoficirji, kateri, eno leto dejanjski dosluživši pri stežeru ali svojo dolžno službo dopolnívši pri vojski, zavežejo se dobrovoljno še v dejanjsko službo pri deželni brambi, tudi morejo, ako si prizadenó, služni častni dar (premijo) dobiti po propisih, o tem v vojski veljavnih; a če to storé, tedaj se jim na njih brambovsko dolžno službo samo dvojno všteje tist čas, kar so ga dalje prebili v dejanjski službi.

Okrajni feldveblji se v prvi vrsti narékajo izmej takih podoficirjev stoječe vojske, vojnega pomorstva in deželne brambe, kateri ustrezajo uvetom, postavljenim v §. 38 vojnega zakona, če so v to službo tudi sicer sposobni; a ko bi se nič takih ne oglasilo, tedaj imajo pravico do te službe najprvo tisti podoficirji, kateri so dejanjski dopolnili svojo 12letno, oziroma 10letno dolžno službo v stoječi vojski, v vojnem pomorstvu ali v deželni brambi.

Za puškarje se postavljajo taki dobrovoljci, kateri ali uže spadajo k deželni brambi, ali kateri so dopolnili svojo dolžno službo v vojski, ter so zaradi tega prestopili k deželni brambi, ako so res v to sposobni; a če nič nij dobrovoljcev, tedaj se puškarji tudi utegnejo v službo jemati s pogodbo.

§. 14.

Nováki (rekrutje), vdruženi v deželno brambo [§. 4 *b*), *c*)], izučujejo se praviloma pri stežerih (§. 10), in sicer nováki izmej pešcev po 8 tednov, a nováki izmej jezdečih strelcev po 3 mesece. Baš ondukaj je tudi še daljnjeje izučevanje za podoficirje, godee i. t. d. Ako razmere pokažejo potrebo drugačnega postopanja, ukazoma se napravijo primerne naredbe.

V izučevanje tistih deželnih brambovcev, kateri želé oficirske častne stopinje, osnujejo se pripravne učilnice.

§. 15.

Vaje v orožji brambovcev pešcev bivajo po žetvi, in imajo v sebi:

- a*) vsako drugo leto bataljonske vaje, katere trpé po 3 tedne, in pri katerih se večjih vaj vojskóvnih (armadnih) krdel udeležujejo zdaj en bataljon a drugič drug bataljon;
- b*) stotniške (kompanijske) vaje po 14 danj, a to v tistih letih, v katerih nij bataljonskih vaj.

K vajam za *a*) se smejo sklicati vsi, kar jih je izmej stanú brambovskih pešcev, — k vajam za *b*), kar je na ravnost vrščénih v deželno brambo, in to v prvih šest letih njih službe, s potrebnimi častniki (šarži) vseh stopinj in s potrebnim številom godeev.

K dobi teh vaj nij prištevati: en dan časa, potrebnega, da se brambovec oprávi, in zopet en dan, da se razprávi.

Na ravnost mej jezdeče strelce vdruženi se tudi mej prvimi 6 leti njih službe smejo klicati k vajam v orožji, in to do na 3 tedne.

Tudi se vsako drugo leto oficirji brambovskih konjikov utegnejo k vaji v orožji privzemati na 3 tedne.

Če brambovski poveljniki zaprosijo, tedaj se k takim vajam deželne brambe morejo izímkoma pošiljati tudi instrukijski oficirji in podoficirji izmej vojske (armade).

Člen II.

Ministru deželne brani se naroča, ta zakon zvršiti.

V Laksenburgu, dne 1. julija 1872.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Horst s. r.

Polkovnik.